

**SESJA NAUKOWA:
WIERSZ ANGILBERTA
„VERSUS DE BELLA QUE FUT ACTA FONTANETO”
(ZAMEK KÓRNICKI, 19 PAŹDZIERNIKA 2015 ROKU)**

SŁOWO WSTĘPNE

Od 2014 roku Biblioteka Kórnicka PAN organizuje jednodniowe sesje naukowe poświęcone swoim najbardziej cennym zabytkom muzealnym lub bibliotecznym. W ramach tego cyklu kierownictwo Biblioteki zdecydowało się w 2015 roku zorganizować sesję poświęconą wierszowi bliżej nieznanego Angilberta o bitwie pod Fontenoy-en-Puisaye w Burgundii w dniu 25 czerwca 841 roku. Utwór ten, uznawany za jeden z najwybitniejszych wierszy doby karolińskiej, dopisany został (najpewniej jeszcze w IX wieku) do manuskryptu, w którym zanotowano opis reguły św. Benedykta (autorstwa Smaragdusa zm. około 830 roku), opata klasztoru św. Michała (Saint-Mihiel) koło Verdun. Wiersz Angilberta cieszy się olbrzymim zainteresowaniem uczonych nie tylko ze względu na walory poetyckie, ale także z tego powodu, iż jego paryska kopia, przechowywana w Bibliotece Narodowej w Paryżu, zawiera zapis nutowy w neumach cheironomicznych. Na marginesie można dodać, iż tytuł wiersza podaje tylko rękopis paryski: *Versus de bella que fuit acta Fontaneto*. Jest to niewątpliwie tytuł dodany później przez kopistę, który na podstawie drugiej zwrotki błędnie uznał, że istnieje łaciński wyraz rodzaju żeńskiego *bella* (=wojna). Bliżej o znaczeniu tego wyrazu piszę niżej na s. 50.

Sesja rozpoczęła się od wykonania przez Poznański Chór Kameralny pod dyktando Bartosza Michałowskiego utworu Angilberta według paryskiego zapisu nutowego, w interpretacji wybitnego francuskiego znawcy muzyki wczesnośredniowiecznej – Karola de Coussemakera (1805–1876). Chór odśpiewał cztery zwrotki po łacinie, a następnie cztery zwrotki po polsku według tłumaczenia poetyckiego Tadeusza Żukowskiego i piszącego te słowa. Następnie poeta Tadeusz Żukowski wyrecytował całość tłumaczenia.

Wygłoszone zostały trzy referaty:

1. prof. Romana Michałowskiego „Bitwa pod Fontenoy w dniu 25 czerwca 841 roku i jej znaczenie dla losów Europy”,
2. prof. Tomasza Jasińskiego „Artyzm wiersza Angilberta o bitwie pod Fontenoy”,
3. prof. Elżbiety Witkowskiej-Zaremby „Aspekty muzykologiczne wiersza o bitwie pod Fontenoy”.

Referaty te, z wyjątkiem referatu prof. Elżbiety Witkowskiej-Zaremby, zawiera niniejszy zeszyt „Pamiętnika Biblioteki Kórnickiej”.

Tomasz Jasiński